

# Helhetlig gjennomgang av nasjonale kompetansetjenester i spesialisthelsetjenesten 2018

## Spørsmål til lederen av kompetansetjenesten

SETT MARKØREN I DET GRÅ FELTET FØR DU STARTER SKRIVINGEN.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Navn på tjenesten:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Trening som medisin          |
| <b>Lokalisering:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | St.Olavs hospital, Trondheim |
| <b>Tjenestens innhold og organisering</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                              |
| <p>1. Gi en kort beskrivelse av organisering og bemanning av tjenesten.</p> <p>Tjenesten er administrativt lagt under Klinikk for kliniske servicefunksjoner ved St.Olavs hospital. Tjenesten hovedoppgave er formidling, og tildelte midler (2,2 mill) dekker lønn til 7 deltidsansatte; leder 80%, kommunikasjonsrådgiver 40%, tre leger i 20% stilling innenfor hjerte-kar og kols, forsker 40% , 20% fysiolog, 10% til administrativ støtte (regnskap og økonomi, arkiv, sekretærstøtte med mer)</p> |                              |
| <p>2. Angi en prosentvis fordeling mellom tjenestens viktigste oppgaver.</p> <p>Formidling (undervisning, foredrag, nyheter på sosiale medier/Facebook, egen nettside, svare på henvendelser fra helsepersonell og pasienter/pårørende) 70%, nettverksbygging med møtevirkosomhet og planlegging 10%, forskningsprosjekter (gjennomføring og planlegging/søknadsskriving) 15%, administrativt 5%</p>                                                                                                     |                              |
| <p>3. Inngår nasjonal pasientbehandling som en del av tjenesten? (ja/nei – dersom svaret er ja – beskriv behandlingstiltak)</p> <p>Nei</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                              |
| <b>Kompetansespredning</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                              |
| <p>4. Beskriv den primære målgruppen for tjenestens virksomhet knyttet til veiledning, kunnskaps- og kompetansespredning?</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Helsepersonell i både primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten (leger, fysioterapeuter, sykepleiere) som enten jobber med eller ønsker å jobbe med trening som medisin til pasienter med hjerte-karsykdom eller kols. Helsepersonell under utdanning er også en del av den prioriterte målgruppen, og vi jobber aktivt opp mot utdanningene for å øke undervisningandel innen fysisk aktivitet og helse og Trening som medisin</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>5. Beskriv hvilke virkemidler tjenesten benytter for å nå denne målgruppen. Det bes om at plan for kompetansespredning legges ved rapporteringen og merkes vedlegg 1.</p> <p>Vi underviser ved utdanningene, på kurs og seminarer, publiserer aktivt på sosiale medier (egen Facebookside) og egen nettside. Vi søker å publisere i nasjonale egnede fagtidsskrifter. Vi arrangerer også egne kurs for denne målgruppen</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>Forskning</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>6. Gi en kort beskrivelse av tjenestens forskningsvirksomhet og i hvilken grad dette involverer kliniske fagmiljø i andre helseregioner.</p> <p><b>Tjenesten har sitt forskningsmiljø ved CERG, Institutt for sirkulasjon og bildediagnostikk, Fakultet for medisin og helsevitenskap ved NTNU. Forskningsmiljøet har samarbeid med alle helseregioner og kompetansetjenesten er i ferd med å bygge opp et nettverk for å sikre deltakelse fra alle regioner ved planlagte prosjekter</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>Dokumenterte resultater av tjenestens virksomhet</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p>7. Gi en kort beskrivelse av de dokumentasjonssystemer/verktøy som tjenesten benytter for å overvåke resultater av utredning og behandling og effekt av tjenestens virksomhet (se Veilederen s. 16 + 17 - §4-6)</p> <p>Tjenesten har en kompetansespredningsplan som styrer formidlingsaktiviteten. Vi har ønske om å registrere bruk av rehabiliteringstjenester i Norge ved å få inn spørsmål om dette i eksisterende register (eksempelvis Hjerterinfarktregisteret, Hjertesviktregisteret og NORKAR). For å kunne overvåke bruk av rehabiliteringstjenester må det også registreres nasjonalt. Vi har gjennomført en kartlegging på bruk av Trening som medisin ved perifer karsykdom (claudicatio intermittens) og er i gang med å gjøre samme kartlegging for hjertepasienter og pasienter med kols.</p> |
| <p>8. Gi en oppsummert beskrivelse av hvilke resultater tjenesten har oppnådd (se Veilederen s. 17). Det bes om at dokumentasjon for oppnådde resultater vedlegges og merkes vedlegg 2. Dersom det vises til dokumentasjon som er publisert, kan det benyttes referanse til hvor relevant dokumentasjon er tilgjengelig.</p> <p>Tjenesten har gjennomført ca 50 timer undervisning i grunn-, etter- og videreutdanninger for helsepersonell. Vi har publisert flere artikler knyttet til Trening som medisin (vedlegg), og har oppnådd flere medieoppslag nasjonalt og regionalt. Vi har per i dag ca 3000 følgere på Facebook og de mest populære innleggene har nådd 30.000. Jevnt over har vi godt</p>                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>besøk både på Facebook-siden og nettsiden Trening som medisin</p> <p><a href="https://stolav.no/fag-og-forskning/kompetansetjenester-og-sentre/nasjonal-kompetansetjeneste-trening-som-medisin">https://stolav.no/fag-og-forskning/kompetansetjenester-og-sentre/nasjonal-kompetansetjeneste-trening-som-medisin</a></p> <p><a href="facebook.com/treningsommedisin">facebook.com/treningsommedisin</a></p> <p>Resultatene er beskrevet i detalj i årsrapporten for 2017</p> <p><a href="https://forskningsprosjekter.ihelse.net/senter/rapport/NKT-HMN-09/2017">https://forskningsprosjekter.ihelse.net/senter/rapport/NKT-HMN-09/2017</a></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>9. Beskriv hvilke tiltak som er iverksatt for å videreføre kompetansetjenestens arbeid i alle helseregionene.</p> <p>Tjenesten har bidratt med undervisning på nasjonale kongresser, er nasjonalt tilgjengelig via internett (bruk av sosiale medier og egen nettside) og bidrar til kompetanseheving innen fagfeltet så langt vi har kapasitet. Senest i januar avholdt vi dagsseminar i Valnesfjorden for helsepersonell i Region Nord. Kompetansespredning skjer i henhold til egen kompetansespredningsplan og på forespørsel. Vi samarbeider tett med LHL og Helsedirektoratet for at helsetjenesten i større grad skal ta i bruk fysisk aktivitet både i forebygging av sykdom og som behandling.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>10. Dersom det er behov for å videreføre kompetansetjenestens virksomhet, gi en beskrivelse av hvorfor dette er nødvendig (se Veilederen s. 15 + 16). Legg ved dokumentasjon for behov og en tidsplan for gjennomføring. Det bes om at dokumentasjonen legges ved rapporteringen og merkes vedlegg 3.</p> <p>Det eksisterer ingen nasjonale register på bruk av rehabiliteringstjenester i Norge, og det som finnes av dokumentasjon er tynt. Vi vet fra en nylig publisert studie (se vedlegg 3) at mindre enn 30% av hjertepasienter deltar i rehabilitering. Dette tallet er mindre for pasienter med kols og nylig gjennomført kartlegging av treningstilbud ved perifer karsykdom viser at kun en promille av pasientene har et slik tilbud (pr i dag 4 kjente tilbud ved sykehuene Ullevål, Kristiansand, Haukeland og St.Olavs). Det er fortsatt en lang vei å gå for at dette er implementert i formaliserte pasientforløp, noe som tjenesten jobber mot. Rehabilitering og videre regelmessig trening bidrar til redusert dødelighet og mindre mortalitet hos de pasientgruppene som tjenesten omfatter, dermed er det store personlige og samfunnsøkonomiske gevinster å hente med endret klinisk praksis, det vil si økt bruk av Trening som medisin. Til sammenligning har det i Danmark eksistert rehabiliteringsregister i flere år, og hvor også deltakelse i rehabilitering etter hjertesykdom er obligatorisk.</p> |
| <p><b>Tilleggsinformasjon</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>11. Beskriv evt. andre nasjonale kompetansetjenester eller behandlingstjenester som har oppgaver innenfor denne tjenestens faglige ansvarsområde?</p> <p>ingen kjente</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>12. Er det gjort en formel ansvarsavklaring med disse tjenestene? Hvis ja, gi en kort beskrivelse</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ikke aktuelt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p>13. Eventuelle andre forhold som er viktig å kjenne til ifm en helhetlig gjennomgang av denne nasjonale kompetansetjenesten?</p> <p>Kompetansetjenesten Trening som medisin er relativt nyoppstartet og har begrensede ressurser. Likevel har vi i løpet av to år blitt en synlig aktør innen vårt fagfelt og vi bidrar til økt fokus på bruk av Trening som medisin, både hos helsepersonell, pasienter og pårørende, i utdanningene og hos befolkningen for øvrig.</p> |
| <b>Signering av ansvarlig leder</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Dato og navnet på den som har skrevet denne tilbakemeldingen:</p> <p>9. mars 2018, Inger-Lise Aamot</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Vedlegg</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><u>Det bes om følgende vedlegg:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tjenestens plan for kompetansespredning - vedlegg 1</li> <li>• Dokumentasjon for oppnådde resultater - vedlegg 2</li> <li>• Dokumentasjon for at helsetjenesten fortsatt er kompetansesvak - vedlegg 3</li> </ul>                                                                                                                                                                       |

040118 arl

# Kommunikasjonsplan for Nasjonal kompetansetjeneste Trening som Medisin

## Bakgrunn

Nasjonal kompetansetjeneste Trening som medisin (NK TsM) skal bygge opp og formidle kompetanse innen fagområdet til relevante målgrupper (se under). Tjenesten skal bidra til at personer med koronar hjertesykdom, perifer karsykdom og kols i hele landet skal ha tilgang til rehabiliteringstjenester, at tjenestene holder god kvalitet og er evidensbaserte. Målet er at fagmiljøer i samtlige helseregioner på sikt kan videreføre tjenestens oppgaver regionalt.

## Mål for kommunikasjon

NK TsM skal være nasjonalt *tilgjengelig* og nasjonalt *kjent*; det betyr at våre målgrupper skal ha kjennskap til tjenesten og hva den kan tilby. NK TsM skal derfor utvikle en nettside og en Facebook-side med relevant informasjon for våre målgrupper, og være synlig i media og aktuelle fora. For å nå de målene vi har satt oss, må tilgjengelige kommunikasjonsverktøy benyttes bevisst i planlegging og gjennomføring av kommunikasjonsoppgaver internt og eksternt.

Kommunikasjonsplan for NK TsM er forankret i St. Olavs hospitals strategi og kommunikasjonspolitikk. NK TsM skal ha et tett samarbeid med kommunikasjonsavdelingen på St. Olavs hospital og kommunikasjonsansvarlig ved Cardiac Exercise Research Group (CERG). NK TsM skal også ha regelmessig kontakt med kommunikasjonsavdelingene ved LHL og Norsk Helseinformatikk, og med jevne mellomrom levere artikler til Norsk Idrettsmedisin og andre relevante fagtidsskrifter.

## Relevante målgrupper (i prioritert rekkefølge)

### Først og fremst:

- A** Fagpersoner i helsetjenesten som arbeider med trening av personer med koronar hjertesykdom, perifer karsykdom og kols
- B** Undervisningspersonell, forskere og studenter tilknyttet relevante fagområder ved universiteter og høyskoler

### Dernest:

- C** Ledere i kommune- og spesialisthelsetjenesten
- D** Helse- og nyhetsjournalister
- E** Representanter fra frivillige lag, bruker- og interesseorganisasjoner
- F** Personer som har koronar hjertesykdom, perifer karsykdom og kols og deres pårørende

### I mindre grad:

- G** Ulike profesjonsgrupper/ansatte i tilgrensende fagområder
- H** Politikere og byråkrater
- I** Befolkningen forøvrig

### Budskap (i prioritert rekkefølge)

- A** Retningslinjer for trening for respektive pasientgrupper
- B** Eksisterende tjenestetilbud, med spesielt fokus på tilbud som fungerer godt
- C** Resultater fra ny forskning innen trening som medisin
- D** Informasjon om kurs og seminarvirksomhet

### Kanaler (i prioritert rekkefølge)

- A** Websiden
- B** Facebook-siden
- C** Fagtidsskrifter
- D** Nasjonale/regionale seminarer
- E** Forskningsblogger (forskning.no/CERG-bloggen)
- F** Riksdekkende medier
- G** Regionale og lokale medier
- H** Internt på Kilden, stolav.no

### Prioriterte medier (i prioritert rekkefølge)

- A** Fagpresse (Norsk Idrettsmedisin, Tidsskriftet Fysioterapeuten, o.l.)
- B** NRK
- C** Sprek (BT, Aftenposten, Adressa, m.m.)
- D** Øvrige riksdekkende medier
- E** Regionale og lokale medier

### Evaluerings og indikatorer

Kommunikasjonsarbeidet evalueres og rapporteres kontinuerlig, og tilbakemeldingen skal danne grunnlag for jevnlig revidering av kommunikasjonsstrategien. Evalueringen baserer seg på følgende:

- A** Antall treff på websiden
- B** Antall personer nådd gjennom spredning av saker på Facebook
- C** Antall mediesaker
- D** Antall henvendelser om foredrag/samarbeid/bidrag
- E** Antall påmeldinger på kurs

### Kompetansespredningsplan

Med forankring i kompetansetjenestens strategi og resultatmål er det utarbeidet en plan for kompetansespredning. Planen synliggjør tiltakene tjenesten prioriterer for å nå mål om å bygge og formidle kompetanse innen feltet. Kompetansespredningsplanen gir også en oversikt over hvem vi ønsker å nå med de ulike tiltakene og hvilke virkemidler som tas i bruk.

| Spredningstiltak                       | Målgrupper          | Virkemidler                                                                                                                                            |
|----------------------------------------|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kilden</b><br><b>stolav.no</b>      | Alle målgrupper     | Nyhets- og kunnskapsformidling, eksempler fra praksisfeltet, oversikter m.m.                                                                           |
| <b>Sosiale medier</b>                  | Alle målgrupper     | Åpne kanaler med mulighet for tilbakemeldinger og innspill til kompetansetjenesten. Lukkede fora for informasjon til og dialog med bestemte målgrupper |
| <b>Media</b>                           | Alle målgrupper     |                                                                                                                                                        |
| <b>Nettverksarbeid</b>                 | A, B, E, G,         | Nettverksledelse og aktiv deltakelse i relevante nettverk nasjonalt og internasjonalt                                                                  |
| <b>Konferanser</b><br><b>Seminarer</b> | A, B, C, E, F, G, H | Arrangementsansvar (nasjonale møter)<br><br>Deltakelse (presentasjoner, posters, stands, lede sesjoner m.m.)                                           |
| <b>Undervisning</b>                    | B                   | Forelesninger, film, praktiske øvelser, gruppeoppgaver                                                                                                 |
| <b>Veiledning</b>                      | Alle målgrupper     | Gjennom møter, videokonferanser, per telefon eller via e-post                                                                                          |
| <b>FoU-samarbeid og dialog</b>         | A, B, C, E, F, G    | Presentasjoner, møtevirksomhet, workshops                                                                                                              |
| <b>Publikasjoner</b>                   | Alle målgrupper     | Fagskrift og vitenskapelige artikler i eksterne og interne kanaler                                                                                     |
| <b>Innspill, sentrale myndigheter</b>  | H                   | Høringsinnspill, deltakelse i arbeid med sentrale føringer/veiledere, dialog med brukerorganisasjoner                                                  |

## Vedlegg 2

### Vitenskapelige artikler

[Karlsen T](#), [Aamot IL](#), [Haykowsky M](#), [Rognmo Ø](#)

High Intensity Interval Training for Maximizing Health Outcomes.

Prog Cardiovasc Dis 2017 Jun - Jul;60(1):67-77. Epub 2017 apr 3

**PMID:**28385556

[van Schaardenburgh M](#), [Wohlwend M](#), [Rognmo Ø](#), [Mattsson EJR](#)

Exercise in claudicants increase or decrease walking ability and the response relates to mitochondrial function.

J Transl Med 2017 06 07;15(1):130. Epub 2017 jun 7

**PMID:**28592294

[Bowen TS](#), [Aakerøy L](#), [Eisenkolb S](#), [Kunth P](#), [Bakkerud F](#), [Wohlwend M](#), [Ormbostad AM](#), [Fischer T](#), [Wisloff U](#), [Schuler G](#), [Steinshamn S](#), [Adams V](#), [Bronstad E](#)

Exercise Training Reverses Extrapulmonary Impairments in Smoke-exposed Mice.

Med Sci Sports Exerc 2017 May;49(5):879-887.

**PMID:**28009790

[van Schaardenburgh M](#), [Wohlwend M](#), [Rognmo Ø](#), [Mattsson E](#)

Calf raise exercise increases walking performance in patients with intermittent claudication.

J Vasc Surg 2017 May;65(5):1473-1482. Epub 2017 mar 9

**PMID:**28285932

[Leinan IM](#), [Aamot IL](#), [Støylen A](#), [Karlsen T](#), [Wisløff U](#)

Upper arm venous compliance and fitness in stable coronary artery disease patients and healthy controls.

Clin Physiol Funct Imaging 2017 Sep;37(5):498-506. Epub 2015 des 15

**PMID:**26667796

[Wisløff U](#), [Lavie CJ](#), [Rognmo Ø](#)

Letter by Wisløff et al Regarding Article, "High-Intensity Interval Training in Patients With Heart Failure With Reduced Ejection Fraction".

Circulation 2017 Aug 08;136(6):607-608.

**PMID:**28784831

[Stensvold D](#), [Bucher Sandbakk S](#), [Viken H](#), [Zisko N](#), [Reitlo LS](#), [Nauman J](#), [Gaustad SE](#), [Hassel E](#), [Moufack M](#), [Brønstad E](#), [Aspvik NP](#), [Malmo V](#), [Steinshamn SL](#), [Støylen A](#), [Anderssen SA](#), [Helbostad JL](#), [Rognmo Ø](#), [Wisløff U](#)

Cardiorespiratory Reference Data in Older Adults: The Generation 100 Study.

Med Sci Sports Exerc 2017 Nov;49(11):2206-2215.

**PMID:**28598909

[Riksfjord SM](#), [Brændvik SM](#), [Røksund OD](#), [Aamot IL](#)

Ventilatory efficiency and aerobic capacity in people with multiple sclerosis: A randomized study.

SAGE Open Med 2017;5():2050312117743672. Epub 2017 des 12

**PMID:**29276588

Link til nettside:

<https://stolav.no/fag-og-forskning/kompetansetjenester-og-sentre/nasjonal-kompetansetjeneste-trening-som-medisin>

Link til Facebook-side:

<https://www.facebook.com/treningsommedisin/>

Link til årsrapport:

<https://forskningsprosjekter.ihelse.net/senter/rapport/NKT-HMN-09/2017>

### Vedlegg 3

- Mangler nasjonalt rehabiliteringsregister
- Mangler tjenestetilbud
- Bruk av Trening som medisin er mangelfull og tilfeldig

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29048205>

[Cardiac rehabilitation after percutaneous coronary intervention: Results from a nationwide survey.](#)

Olsen SJ, Schirmer H, Bønaa KH, Hanssen TA.

Eur J Cardiovasc Nurs. 2018 Mar;17(3):273-279. doi: 10.1177/1474515117737766. Epub 2017 Oct 19.

PMID:29048205

## Helhetlig gjennomgang av nasjonale kompetansetjenester i spesialisthelsetjenesten 2018

### Spørsmål til tjenestens faglige referansegruppe

SETT MARKØREN I DET GRÅ FELTET FØR DU STARTER SKRIVINGEN.

|                                                                                                                                                |                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| <b>Navn på tjenesten:</b>                                                                                                                      | Nasjonal kompetansetjeneste Trening som medisin           |
| <b>Lokalisering:</b>                                                                                                                           | St. Olavs Hospital, Klinik for kliniske servicefunksjoner |
| 1. Er det lagt til rette for at referansegruppen kan utøve sin funksjon i tråd med sitt mandat ? (jf. kjernemandat for referansegruppene)      |                                                           |
| Ja                                                                                                                                             |                                                           |
| 2. Er referansegruppens sammensetning dekkende for kompetansetjenestens ansvarsområde og oppgaver?                                             |                                                           |
| Ja                                                                                                                                             |                                                           |
| 3. Er det lagt til rette for aktiv brukermedvirkning i referansegruppens arbeid?                                                               |                                                           |
| Ja                                                                                                                                             |                                                           |
| 4. Hvor ofte arrangeres det møter mellom tjenesten og referansegruppen?                                                                        |                                                           |
| Ved behov (ca 1-3 ganger per år)                                                                                                               |                                                           |
| 5. Får den enkelte helseregion dekket sitt behov for kompetanseoppbygging innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde? Gi en kort beskrivelse. |                                                           |
| Ja. Kompetansetjeneste bidrar aktivt med kompetanseoppbygging og har gode og informative nettsider for aktuelle brukere                        |                                                           |
| 6. Beskriv hvilke tiltak som er iverksatt for å videreføre kompetansetjenestens arbeid i alle regionene – evt. nasjonalt.                      |                                                           |
| Det planlegges studier som vil kunne involvere de ulike regionene, samt at det arbeies                                                         |                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>med å få med relevant informasjon i de pasientspesifikke registrene som benyttes i dag.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>7. Dersom det er behov for å videreføre kompetansetjenestens virksomhet, gi en begrunnet beskrivelse av hvorfor dette er nødvendig.</p> <p>Trening som medisin er ikke et etablert tilbud i alle regioner per i dag og det vil ta lang tid før dette er på plass. Kompetansetjenesten jobber langsiktig og det vil være helt nødvendig med videreføring for å kunne få etablert lanstekkende tilbud med trening som medisin.</p> |
| <p><b>Tilleggsinformasjon</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p>8. Det bes om eventuell tilleggsinformasjon som er viktig å ta hensyn til ved helhetlig vurdering av denne nasjonale kompetansetjenesten.</p> <p>Kompetansetjenesten er velorganisert og gjøre et viktig arbeid som man først vil kunne se resultatene av på lang sikt. Derfor viktig at tjenesten opprettholdes også i årene fremover.</p>                                                                                      |
| <p><b>Signering av ansvarlig leder</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p>Dato og navnet på den som har skrevet denne tilbakemeldingen:</p> <p>09.03.18. Jonny Hisdal (leder for referansegruppen)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

040118 arl